

Per la reconstrucció social i nacional de Catalunya

CCOO davant les eleccions al Parlament del 2021

Gener de 2021

Índex

Introducció, 5

- I. Pel treball digne, la democràcia econòmica i la igualtat d'oportunitats, 10
- II. Per la reindustrialització, la digitalització i el canvi de model productiu, 17
- III. Per la sostenibilitat i per un nou model energètic, i contra el canvi climàtic, 20
- IV. Per la igualtat de gènere i contra la discriminació d'opció o identitat sexual, 23
- V. Pels serveis públics, els drets socials i una fiscalitat contra les desigualtats, 26
- VI. Per l'educació, la cultura i l'esport, 35
- VII. Per un país cohesionat en el diàleg, la llibertat i la democràcia, 39

Per la reconstrucció social i nacional de Catalunya. CCOO davant les eleccions al Parlament del 2021

Introducció

Durant el 2020, la pandèmia global de la COVID-19 ha canviat de cop les prioritats de les polítiques, de les institucions i del conjunt de la societat, i ha impactat de manera global en la vida de la gent i, molt especialment, de la classe treballadora. A Catalunya i a Espanya com arreu d'Europa i al món sencer. Hem pres consciència que la vida, protegir la vida, és el principal repte de les nostres societats. I també hem constatat que la força del treball i els anomenats treballs essencials, els serveis públics i totes les feines de cura, majoritàriament feminitzades, mal reconegudes i molt precaritzades, són imprescindibles.

Per no perdre perspectiva, cal ser conscients que l'emergència climàtica, els canvis de model energètic i de producció, i la digitalització de l'economia i la societat en general; l'atur, l'increment de les desigualtats i la pobresa arran de la crisi del 2008; una democràcia debilitada per múltiples factors, entre els quals no són menors l'ascens dels populismes i l'extrema dreta, i la lluita sostinguda dels moviments socials, començant pel feminisme i incloent-hi el sindicalisme de classe representatiu, han fet que el sistema capitalista i l'estat del benestar hagin entrat des de fa temps en crisi i evidencin contradiccions i febleses que la pandèmia no ha fet més que amplificar.

Sigui com sigui, la manera d'afrontar la gestió de l'emergència sanitària de la COVID-19 i la crisi socioeconòmica que se n'ha derivat han polaritzat més les polítiques. La imprevisió o la incompetència, però també el negacionisme d'alguns governs populistes, ha provocat milers de morts arreu del món. D'altra banda, les retallades i l'austeritat amb què el neoliberalisme va respondre a la crisi anterior i el raquitisme dels estats del benestar, amb grans mancances als sistemes sanitaris i de salut pública, així com als sistemes educatius, de recerca i desenvolupament i de protecció social, s'han demostrat impotents o insuficients per fer front a la crisi actual en les condicions imposades pel coronavirus. I tot plegat ha despulat el capitalisme, que ha vist trencades les seves cadenes de valor global amb una aturada o alentiment massiu de l'economia que s'ha endut milions de llocs de treball per endavant.

A banda de prop de 2 milions de morts i més de 85 milions de persones contagiades durant el 2020 arreu del món, l'Organització Internacional del Treball (OIT) estima que 590 milions de persones poden perdre el seu lloc de treball per l'impacte del coronavirus. Sense destrucció d'infraestructures, però sí de teixit productiu i

d'expectatives de vida, es tracta d'un balanç pràcticament de guerra que no ha acabat. També a casa nostra, on durant el 2020 es calcula oficialment en 50.000 el nombre de persones mortes causades directament per la pandèmia de COVID-19 al conjunt d'Espanya (unes 9.000 a Catalunya), tot i que l'excés de mortalitat anual podria situar les dades reals en 70.000 al conjunt d'Espanya (i 16.000 a Catalunya). Al seu torn, són igualment elevades unes dades de caiguda del PIB al voltant del 12 % anual i d'increment de l'atur al voltant del 25 % (amb prop de 500.000 persones aturades a Catalunya).

Afortunadament, avui ja podem albirar un horitzó d'esperança gràcies a les diferents vacunes que han començat a tractar d'immunitzar la ciutadania. Però encara trigarem molts mesos a poder saber quan i com la pandèmia acaba sota control. I ja sabíem, però ara en som més conscients, que el canvi climàtic pot fer recurrents i encara més dramàtiques crisis similars a l'actual. L'escenari, doncs, ha canviat per sempre i són molts els reptes i les amenaces davant d'un panorama desolador, que ho seria encara més sense tots els recursos públics i en despesa social que s'estan posant a la xarxa de protecció més important de la ciutadania: la sanitat i l'educació públiques, la dependència, la protecció social i les prestacions d'atur o de rendes garantides.

Al nostre país, en poc temps s'han capgirat les expectatives generades per un creixement econòmic estable de més de quatre anys i pel canvi de govern progressista a l'Estat fruit de les eleccions generals del 2019. Malgrat la crispació política, la paràlisi i l'interinatge del Govern de la Generalitat sorgit de les eleccions del desembre del 2017, i malgrat les sentències contra els líders independentistes jutjats per sedició, ara fa un any pensàvem en la recuperació dels drets retallats durant l'anterior crisi econòmica i a explorar la via del diàleg per trobar solucions polítiques al procés independentista i a la judicialització de les relacions Catalunya-Espanya. Malauradament, durant el 2020 no vam avançar gaire en aquests objectius. En paral·lel, s'ha fet més present el risc del nacionalpopulisme i l'extrema dreta, amb noves expressions de violència envers les dones, les persones migrants i per raó de l'orientació i la identitat sexual, a banda de manifestacions d'aporofòbia i de negacionisme en tots els camps: contra la ciència, però també contra el debat, el diàleg i els acords entre posicions diferents.

El 2021, les eleccions al Parlament de Catalunya són una oportunitat democràtica per incidir en tot aquest context i per deixar enrere una legislatura gairebé estèril i un govern inoperant i esgotat. El mateix president Quim Torra ho havia donat ja tot per saldat just abans de l'esclat de la pandèmia i de la seva inhabilitació, i això malgrat haver acordat uns pressupostos de la Generalitat que aviat van ser desbordats per la realitat i que requereixen un Govern i un Parlament que els repensi i els aprovi urgentment, posats al dia, per al nou any en curs. El que ha succeït durant tot el 2020, amb una gestió erràtica i més que millorable de la crisi al nostre país, que ha arribat al

seu paroxisme amb la deixadesa i el drama viscuts a les residències de gent gran, no ha fet més que demostrar la necessitat —ja explicitada per CCOO abans i tot de la pandèmia— de recórrer a la democràcia i de donar veu a la ciutadania per mirar d'encarar la reconstrucció social, econòmica i nacional de Catalunya sobre bases més sòlides i de futur.

És clau disposar d'un Parlament que legisli i ordeni el debat polític amb rigor i pluralitat, i disposar, a la Generalitat, d'un executiu que governi amb realisme, eficàcia i sensibilitat social i que dialogui i concerti per poder aprofitar, amb polítiques, projectes i estratègies ben pensades, tant els pressupostos generals de l'Estat, aprovats per una majoria progressista i plurinacional, com els fons de reconstrucció que la Unió Europea posa a disposició dels estats membres. Es tracta globalment de més d'un bilió d'euros que, durant els pròxims anys, han de permetre superar la crisi, fer front als reptes de present i de futur, i corregir les febleses que la pandèmia ha fet emergir. I això vol dir protegir els sistemes de salut i de cures, recuperar sobirania industrial, reformar el sector del turisme, garantir un equilibri sectorial, assegurar la vertebració territorial del país des de la proximitat i fer una aposta clara per l'educació al llarg de la vida, la recerca, la digitalització i la lluita contra el canvi climàtic. En definitiva: protegir la vida de les persones, recuperar l'ocupació, canviar el model productiu i energètic, i reforçar l'espai democràtic de la Unió Europea i de tothom qui en forma part, també Catalunya.

Enmig de la pandèmia i amb els seus efectes en l'economia i en el mercat de treball, així com amb un empitjorament de la situació de pobresa i vulnerabilitat en la qual viuen milers de catalanes i catalans, els partits polítics confronten les seves propostes en unes noves eleccions al Parlament. Unes eleccions, uns partits i unes institucions que encara estan molt condicionades per la situació política derivada del procés independentista. La situació dels presos segueix sent un llast, una injustícia que ha de ser abordada pel Govern espanyol amb una fórmula viable que permeti que tots els dirigents polítics i socials presos recuperin la llibertat al més aviat possible. S'han de continuar fent passos significatius en la solució del conflicte a través del diàleg i la negociació. Aquesta ha de ser una gran prioritat política per al futur govern que es formi a Catalunya.

Fer valdre i exercitar les llibertats i la democràcia és una praxi que CCOO de Catalunya demostra des de la seva fundació, fa més de mig segle, i que va més enllà d'unes eleccions. Però que també inclou que el sindicat participi del debat electoral com a agent sociopolític, independent però no indiferent ni neutral, compromès amb el necessari progrés de la classe treballadora, en la defensa, la promoció i la millora de polítiques contra les desigualtats, l'atur i la precarietat, des de la reflexió, la capacitat de proposta i l'acció sindical transformadora. Tenim molt clar que cal anar a votar a les pròximes eleccions al Parlament de Catalunya. Perquè, entre altres motius, l'abstenció no afavoreix mai els interessos de la classe treballadora. I encara menys quan el nacionalpopulisme i l'extrema dreta amenacen de pescar en aigües tèrboles.

Cal participar activament en democràcia: a les urnes, a la propera cita electoral per escollir un nou Parlament de Catalunya, però també al carrer i als centres de treball, a les eleccions sindicals i a les organitzacions, entitats i moviments socials. A CCOO, que el maig d'aquest 2021 celebrarem el nostre 12è Congrés, prediquem amb l'exemple i organitzem democràticament més de 147.500 persones afiliades i més de 20.000 delegades i delegats, escollits a les empreses i als centres de treball, que constituïm, tots i totes plegats, la primera força sindical i social del país. Volem fer valer la nostra força, que és la força dels treballs, en pro d'una democràcia que també ha de ser econòmica i social.

Les nostres eines d'acció principals són la negociació col·lectiva, la concertació i el diàleg social, acompanyats sempre de la mobilització i l'organització dels treballadors i les treballadores. I el bagatge que posem a disposició del país és el de la lluita permanent pels drets i les llibertats, per la democràcia i la cohesió social. Són objectius i, alhora, trets característics d'una organització capaç d'afrontar reptes de tota mena i complexitat sempre des de la intel·ligència col·lectiva. Ho hem demostrat des dels nostres orígens, lluitant contra la dictadura, per la consolidació de la democràcia, pels avenços dels drets laborals i sindicals en els darrers cinquanta anys i també, darrerament, en la resposta a la crisi més greu viscuda per les nostres generacions com és l'actual pandèmia.

És, doncs, des d'una llarga lluita, un acreditat compromís i una sostinguda tasca per la reconstrucció social i nacional del nostre país que CCOO afrontem la cruïlla actual de la història de Catalunya, quan cal tornar a posar la reconstrucció en el frontispici de l'acció sociopolítica. Pel repte ingent de reconstrucció social, econòmica i dels serveis públics i l'estat del benestar en el qual ens ha situat la crisi derivada de la pandèmia quan encara no ens havíem recuperat de la crisi del 2008. I per la complexa tasca de reconstrucció nacional, social i democràtica que hem d'afrontar també de resultes de tot el procés independentista i les seves conseqüències.

Amb les persones al centre, pensant sempre en la millora de les condicions materials i culturals de vida de la gent i en les generacions futures, presentem les propostes que CCOO de Catalunya hem elaborat de cara a les pròximes eleccions al Parlament de Catalunya i instem tota la ciutadania i els partits polítics a debatre-les i tenir-les molt presents en clau de reconstrucció social i nacional. Són unes 250 propostes concretes classificades sota els epígrafs següents:

VIII. Pel treball digne, la democràcia econòmica i la igualtat d'oportunitats

IX. Per la reindustrialització, la digitalització i el canvi de model productiu

X. Per la sostenibilitat i per un nou model energètic, i contra el canvi climàtic

- XI. Per la igualtat de gènere i contra la discriminació d'opció o identitat sexual
- XII. Pels serveis públics, els drets socials i una fiscalitat contra les desigualtats
- XIII. Per l'educació, la cultura i l'esport
- XIV. Per un país cohesionat en el diàleg, la llibertat i la democràcia

I. Pel treball digne, la democràcia econòmica i la igualtat d'oportunitats

Mesures de control social de l'economia

1. Dur a terme el control públic dels sectors estratègics (*golden power*), inclòs el financer.
2. Exercir el control social de la inversió pública i realitzar la reinversió social dels beneficis obtinguts pel sector privat d'aquestes inversions en el desenvolupament de la titularitat de drets, nous productes, accés al *big data* (dades massives) i ús, accés a medicaments, etc.
3. Impulsar el paper de la banca pública.
4. Fomentar la banca social, les cooperatives i les caixes rurals.
5. Impulsar un canvi en el paradigma legal de la responsabilitat empresarial sobre l'organització del treball. Un instrument que generi una organització de la feina més saludable, justa i democràtica.
6. Limitar el benefici empresarial de determinats productes o serveis que tenen un aspecte essencial per a la societat.

Polítiques públiques de control econòmic

7. Establir mecanismes reguladors de control pressupostari i financer que garanteixin la reinversió dels beneficis empresarials.
8. Garantir el control polític i social sobre el model productiu, de més valor afegit i d'acord amb els reptes climàtic, tecnològic i de salut, i amb major capacitat de resposta davant les necessitats i les demandes de la població.
9. Promoure i retribuir dignament la innovació de serveis i productes que representin millores pel seu valor afegit en els àmbits del medi ambient, la salut o la igualtat. El foment de la innovació ha de ser fonamental en la transició cap a un nou model productiu.
10. Limitar la gestió privada de serveis públics. Definir uns estàndards amb indicadors per a la qualitat del servei i per garantir una ocupació de qualitat amb uns mínims salarials adients i amb la limitació dels salaris de directius i caps.

11. Enfortir els instruments necessaris per garantir més protecció social i més control de l'economia, condicionant-la a les necessitats reals del país i supeditant el mercat a l'interès general.

Participació dels treballadors i treballadores a les empreses

12. Vetllar per la participació dels treballadors i treballadores en l'organització de les empreses i les seves decisions d'inversions. Garantir la transparència empresarial i impulsar espais de diàleg i de negociació col·lectiva, així com el compromís empresa/treballadors.
13. Garantir la cobertura de representació sindical a les PIME amb noves formes de representació per a les persones treballadores d'aquestes empreses, mitjançant la creació de figures sindicals sectorials i territorials de proximitat.

Redefinir la responsabilitat social de les empreses

14. Replantejar la política de responsabilitat social corporativa de les empreses, exigint la presentació de memòries socials i de balanços econòmics, ecològics, socials, etc. En aquest sentit, proposem el reforç de les polítiques i els instruments a Catalunya.
15. Promoure, des del Consell de Relacions Laborals de Catalunya, l'extensió de les pràctiques de la responsabilitat social corporativa, tot enfortint la participació dels representants dels treballadors i treballadores en la seva definició i aplicació.
16. Vetllar, a través del Consell de Relacions Laborals de Catalunya, perquè totes les empreses que en tinguin l'obligació presentin degudament redactat el reporting previst a la Llei d'informació no financera i diversitat.
17. Avaluar les memòries presentades per les empreses i validar-les també en funció del respecte dels criteris de participació i del respecte dels drets laborals.
18. Exigir al CERSE (Consejo Estatal de Responsabilidad Social de las Empresas) consolidar i reforçar el seu paper vers l'exigència, l'impuls i el control de la responsabilitat social corporativa.
19. Utilitzar la responsabilitat social corporativa com un recurs per a la negociació d'àmbits nous i amb perspectiva de futur en les relacions laborals.
20. Exigir que l'aplicació (negociació i difusió) dels principis de responsabilitat social corporativa d'una empresa arribin a tota la cadena de subministraments.

21. Avaluar l'empremta fiscal de les empreses com a element bàsic de responsabilitat social.

Dret al treball digne, la plena ocupació i la igualtat efectiva

22. Reforçar la funció principal del dret del treball: equilibrar les relacions entre capital i treball inherent al contracte de treball.
23. Integrar el concepte de *dignitat* vinculat al dret del treball i garantir la igualtat de gènere . la protecció social i la no discriminació.

Temps de treball

24. Redefinir la jornada de treball i la seva distribució, posant especial èmfasi en:
- a) La reducció de la jornada màxima legal, pels seus efectes positius sobre la creació d'ocupació, sobre la reducció de l'impacte de la parcialitat i sobre els salaris dels contractes a jornada parcial, així com pels efectes positius en l'eliminació de la discriminació i de les desigualtats per raó de gènere, i en la reducció de la bretxa salarial.
 - b) La flexibilitat negociada de la jornada.
 - c) La priorització de la jornada continuada.
 - d) L'eliminació de les hores extres i les prolongacions de jornades.
 - e) L'ampliació de les mesures de conciliació de la vida familiar, la personal i la laboral.
25. Promoure un nou marc normatiu per a la conciliació.
26. Garantir el ple exercici i l'equiparació entre gèneres dels drets de conciliació i de corresponsabilitat.
27. Doblar els drets de guarda legal en el cas de famílies monoparentals.
28. Garantir el dret a l'adaptació de jornada per motius de cura a les persones, ja que l'objectiu principal és que els horaris laborals s'adaptin a les necessitats de cura de les persones dependents.
29. Teletreball i desconexió digital:

- a. Més control del compliment normatiu que garanteixi la voluntarietat, la prevenció dels riscos laborals, la conciliació i la corresponsabilitat, així com la prohibició de contacte digital en horaris socials i no laborals.

30. Parcialitat:

- a) Establir límits a la contractació a temps parcial i reduir les hores complementàries disponibles.
- b) Fixar jornades mínimes àmplies.
- c) Fer la conversió a jornada completa quan se supera regularment el 80 % de la jornada.
- d) Limitar la fragmentació de l'activitat (limitar les pauses no retribuïdes).

31. Corresponsabilitat:

- a) Drets de conciliació equiparats legalment. L'actuació ha de recaure sobre la bretxa salarial, buscant que les formes de conciliació no penalitzin els salaris ni les carreres professionals de les dones.

32. Presentisme:

- a) Establir límits clars de la jornada diària, limitant les prolongacions de jornada mitjançant la millora de la regulació del control de jornada i de les hores extraordinàries.

Salari i sistemes retributius

- 33. Continuar amb els compromisos de pujada de l'SMI (salari mínim interprofessional) els propers anys fins a l'objectiu del 60 % del salari mitjà del país.
- 34. Aprofundir en l'increment dels salaris mínims de convenis col·lectius en la línia dels acords AIC (Acord interprofessional de Catalunya) i AENC (Acuerdo Estatal de Negociación Colectiva), en totes aquelles activitats que contractin les administracions públiques.
- 35. Donar retribucions salarials vinculades als beneficis, a la innovació i a l'impacte social i ambiental de l'activitat de l'empresa.
- 36. Promoure sistemes retributius transparents i de promoció interna a les empreses per erradicar la bretxa salarial entre dones i homes.

Seguretat enfront de la flexibilitat

37. Prevenció de riscos laborals:

- a) Acordar l'estratègia catalana de seguretat i salut per millorar la prevenció de riscos laborals i erradicar la sinistralitat laboral, amb dotacions de recursos acordats en el Consell del Diàleg Social de Catalunya.
- b) Definir uns mínims per a la qualitat preventiva i el control públic dels serveis de prevenció, així com garantir la seva actuació a les microempreses.
- c) Integrar la vigilància de la salut i la determinació inicial de l'origen laboral de les malalties en el sistema públic.
- d) Integrar la visió de gènere en la prevenció i establir mecanismes per a una participació i una intervenció sindical equilibrades.
- e) Crear la figura del delegat o delegada de medi ambient a les empreses amb crèdit horari sindical, acompanyat de drets d'intervenció sindical en la gestió mediambiental.
- f) Codecidir entre l'empresa i la representació dels treballadors i treballadores a l'hora d'escollir la mútua d'accidents de treball.

38. Organització del treball justa, democràtica i saludable:

- a) Establir drets d'intervenció sindical en l'organització i el disseny del treball. Drets de participació directa de les persones treballadores sobre l'organització: autonomia i control sobre el treball, desenvolupament de capacitats i carrera professional.

39. Reforç de la representativitat sindical:

- a) Impulsar figures sindicals sectorials i territorials per a les petites empreses que no tenen o no poden tenir representació legal dels treballadors i treballadores. Drets de representació sindical a empreses organitzades en "xarxa".

40. Reforç dels mecanismes de control públic:

- a) Augmentar els recursos tècnics i humans a la ITSS. Sistema de control públic real i eficient, amb competències àmplies per al control de la norma.
- b) Fer un seguiment de l'aplicació dels canvis normatius, com el registre de la jornada, el registre de salaris a totes les empreses o l'extensió dels plans d'igualtat.

41. Treball autònom:

- a) Fer la transició des dels acords d'interès professional fins al desenvolupament de la negociació col·lectiva als TRADE (treballadors autònoms dependents). Desenvolupament dels drets de representació sindical.
- b) Endegar programes de suport i acompanyament per facilitar coneixements com la cultura de cotització i els beneficis econòmics i financers, que ajudin a desenvolupar el projecte.
- c) Vetllar perquè l'Administració faci un monitoratge específic de les dades en relació amb el treball autònom.

42. Joves i treball, i dret a l'emancipació:

- a) Impulsar l'R+D+I:
 - i. Equiparar-nos a la resta de països de la Unió Europea en inversió en R+D+I.
 - ii. Crear ofertes de treball públic en l'àmbit de l'R+D+I per a joves.
 - iii. Desenvolupar sectors estratègics i de valor afegit.
- b) Adequar les formacions professionals a les necessitats i les sortides que requereix el teixit productiu. Actualitzar i ampliar l'oferta d'FP i FP dual i lligar-la exclusivament a un model de contractació laboral.
- c) Reconèixer la vinculació entre el sou i la formació adquirida. Fer valer la formació com una peça important al llarg de la vida.

Polítiques actives d'ocupació

- 43. Reforçar la concertació territorial. Establir ponts de diàleg i treball entre les administracions locals, els agents econòmics i socials i el teixit productiu dels territoris per garantir-ne el desenvolupament econòmic i social a partir de la creació d'ocupació estable i de qualitat i de la reactivació de l'economia.
- 44. Dotar els serveis públics d'ocupació dels recursos suficients, tant econòmics com humans, per garantir l'acompanyament individual i facilitar així que l'atenció, l'assessorament i l'orientació laboral siguin reeixits, de qualitat i amb garanties.
- 45. Garantir el caràcter públic de la intermediació, amb la dotació de recursos suficients tant econòmics com humans, als serveis públics d'ocupació.

46. Procurar que el sistema públic d'ocupació de Catalunya vetlli per la intermediació i la gestió d'ofertes des del SOC. La intermediació no s'ha de privatitzar i, en qualsevol cas, limitar la participació de les entitats amb ànim de lucre en aquest servei externalitzat només s'ha de fer en els casos de difícil inserció.
47. Garantir l'accés als programes transversals als col·lectius amb especials dificultats d'inserció: joves, majors de quaranta-cinc anys, persones aturades de llarga i molt llarga durada i persones amb discapacitat.
48. Fer que la formació per a l'ocupació doti les persones ocupades i desocupades de competències per disminuir els costos de transició cap a un nou model mitjançant recursos pressupostaris adients i l'activació del Sistema de Formació i Qualificació Professionals de Catalunya.

Concertació i diàleg social en un marc català de relacions laborals

49. Impulsar grans acords de país sustentats en consensos entre les organitzacions representatives de la societat civil i els poders públics.
50. Desenvolupar l'espai de diàleg social de Catalunya perquè sigui un espai de participació i palanca de construcció, codecisió i conformació de consensos per a la transformació.
51. Dotar el Consell del Diàleg Social de Catalunya de recursos i instruments suficients per dinamitzar la concertació social i la coordinació interdepartamental de l'acció de govern.
52. Desenvolupar espais de diàleg i concertació social en l'àmbit local, metropolità i comarcal per construir respostes que vertebrin el territori des de la proximitat a la realitat que viu la ciutadania.
53. Garantir mecanismes d'extensió de la negociació col·lectiva d'àmbits territorials i funcionals sense exigència de legitimació convencional, i la feminització de la negociació col·lectiva per al compliment de la llei d'igualtat.
54. Reforçar el Tribunal Laboral de Catalunya i la creació i la posada en funcionament d'un òrgan extrajudicial de resolució de conflictes a les administracions públiques de Catalunya.

II. Per la reindustrialització, la digitalització i el canvi de model productiu

55. Promoure la transició de l'economia lineal a la circular:
- a) Impulsar programes d'ecodisseny, recuperació i reutilització de subproductes industrials, i promoure hàbits orientats cap a l'ús de béns més que cap al consum.
 - b) Gestionar les polítiques d'economia circular mitjançant la creació d'una agència de recursos de Catalunya i crear una estratègia catalana de simbiosi industrial, d'acord amb el que preveu el Pacte nacional per a la indústria (PNI).
56. Renovar el Pacte nacional per a la indústria (PNI) a mitjà i a llarg termini (2025-2030):
- a) Reforçar-ne el pressupost.
 - b) Enfocar-lo a programes de canvi de model: digitalització de l'economia, producció verda i economia circular.
57. Constituir una agència per a la transformació digital i la transició ecològica de la indústria dotada pressupostàriament i participada pels actors socials, empresarials, acadèmics i governamentals pertinents, que vetlli i coordini les accions i polítiques de canvi de model amb autonomia i de manera deslligada dels cicles electorals.
58. Promoure programes i projectes tractors amb iniciativa pública i privada per fixar i desenvolupar al territori de Catalunya sectors estratègics com l'automoció, les renovables, el turisme sostenible, la construcció sostenible i els nous materials, i la indústria farmacèutica i de la salut, entre d'altres.
59. Impulsar la modernització de les àrees d'activitat econòmica a través d'instruments coparticipats entre els agents socials, econòmics i municipals.
60. Impulsar el Pacte nacional per a la societat del coneixement, aprovar la llei de la ciència i invertir en R+D+I un pressupost en termes de percentatge del PIB equivalent a la mitjana europea.
61. Assegurar la producció en territori català o de l'Estat de béns bàsics per a la salut i la seguretat de les persones que permeti assolir una sobirania energètica, tecnològica, sanitària i alimentària.

62. Activar polítiques de promoció i prestigi del comerç de proximitat.
63. Diversificar el valor afegit brut per garantir la robustesa econòmica mitjançant una política sectorial concertada i dotada de recursos (infraestructures, innovació, formació...).
64. Establir estratègies de represa als territoris en el marc del desenvolupament i de la concertació territorial amb complementarietat entre inversió i polítiques actives d'ocupació. Prioritzar la planificació i la col·laboració entre espais supramunicipals.
65. Garantir inversions públiques que tinguin efecte tractor sobre inversions privades en eficiència energètica, R+D+I i formació i qualificació de mà d'obra.
66. Promoure mesures fiscals que facilitin l'extensió d'empreses mitjanes, amb més diversitat i resiliència del teixit productiu. Evitar la lògica d'economia d'escala d'oligopolis/multinationals sense lligam al territori.
67. Implementar un pla de xoc del turisme i l'hostaleria en el marc d'un pacte nacional pel turisme participat per tots els agents on es consensuï i defineixi una política turística integral orientada cap a una transformació de l'actual model turístic, que tendeixi cap a un turisme social, de proximitat, que faci valer les especificitats del territori i que actuï com a desencadenant del valor afegit d'altres sectors.
 - a) Impulsar un nou model de turisme i activitats de lleure i espais d'oci més centrats a fruir i compartir —segones residències incloses— que en la mobilitat de curta durada, depredadora del territori i desvinculada de la cultura.
 - b) Impulsar el turisme de proximitat, de quilòmetre zero.
68. Reorientar la visió sectorial, fent visibles aquells sectors que no s'enquadren dintre de l'economia productiva (cures, salut...).
69. Focalitzar l'esforç públic (inversió, fiscalitat...) en la satisfacció de la demanda real i no en una lògica d'oferta d'abast mundial poc adaptada.
70. Assolir l'objectiu del 3 % del PIB d'inversió en R+D+I.
71. Facilitar la gestió i la protecció de béns immaterials, com ara patents, llicències, propietat intel·lectual...
72. Promoure la cooperació universitat - teixit productiu en el marc d'iniciatives territorials i sectorialitzades amb finançament públic.
73. Retenir el talent i les competències assolides en el marc de la formació i de l'educació.

74. Augmentar els recursos destinats a R+D+I mèdica i farmacèutica.
75. Invertir més en la formació i la qualificació professionals.
76. Procurar la prospecció de necessitats, l'orientació, la formació i l'acreditació de competències:
 - a) Avaluar permanentment en el marc del Sistema de Formació i Qualificació Professionals de Catalunya (SFQPC) i de les meses sectorials.
 - b) Integar realment els subsistemes de formació per a l'ocupació i formació inicial en el marc de la formació al llarg de la vida, pivotant tots dos sobre centres integrats o de referència en l'àmbit sectorial.
77. Garantir la transició inicial de l'escola al mercat de treball sense passarel·les de precarietat amb una FP dual o formació en alternança de referència que incentivi els processos de formació al llarg de la vida.
78. Acordar una estratègia catalana orientada a lluitar contra les discriminacions de gènere en l'àmbit sectorial, amb programes per afavorir l'accés de les dones a la ciència i a la tecnologia, que abordi l'accés als estudis tecnològics/científics i l'accés femení en els sectors industrials, manufacturers, tecnològics i digitalitzats, tradicionalment masculinitzats, i que incorpori línies per combatre la bretxa digital de gènere.

III. Per la sostenibilitat i per un nou model energètic, i contra el canvi climàtic

79. Desplegar el parc de generació renovable, les xarxes elèctriques intel·ligents i les infraestructures d'emmagatzematge, així com la regulació per a les renovables de tot el territori català, i promoure l'eficiència energètica. Tot d'acord amb la planificació estatal del Plan Nacional Integrado de Energía y Clima 2021-2030 i la Llei de canvi climàtic de Catalunya.
80. Accelerar la transició cap a una mobilitat sostenible i intel·ligent:
- a) Electrificació de l'automoció.
 - b) Impuls del transport multimodal de mercaderies.
 - c) Priorització del ferrocarril per damunt del transport aeri per a distàncies mitjanes.
 - d) Substitució dels combustibles d'aviació per biocombustibles.
81. Donar suport mitjançant una política urbanística a la transformació de les ciutats per guanyar eficiència energètica i disminuir les emissions contaminants i el trànsit privat. Recuperar biodiversitat i espais lliures per a la ciutadania.
82. Impulsar polítiques de rehabilitació i transformació energètica d'edificis perquè esdevinguin neutres en emissions i millorin l'eficiència, i per prevenir la pobresa energètica.
83. Implementar mesures d'eficiència energètica i hídrica en el sector agroalimentari:
- a) Reconvertir explotacions agrícoles i ramaderes amb fort impacte ambiental.
 - b) Reduir notablement l'ús de plaguicides, adobs químics i antibiòtics.
 - c) Promoure el consum de proximitat.
84. Implementar mesures per gestionar la superfície forestal de Catalunya defensant-la d'incendis. Promoure activament un pla d'aprofitament de la biomassa forestal i agrícola per a usos industrials, la construcció i l'aprofitament energètic.
85. Crear llocs de treball verds.

Mobilitat, infraestructures i xarxa de transport públic

86. Millorar la xarxa de transport públic i garantir que vertebrí el territori i el cohesioni socialment i territorial.
87. Planificar la mobilitat des d'una perspectiva sostenible i segura, prioritzant els desplaçaments en modes de transport públic, saludables i no contaminants.
88. Planificar la interconnexió d'infraestructures perquè responguin a la nova realitat energètica i climàtica, en línia amb els principis de l'economia circular.
89. Implementar una llei de polígons de Catalunya.
90. Garantir el subministrament d'energia renovable i de generació distribuïda al territori, per augmentar la sobirania energètica i facilitar la mobilitat sostenible.
91. Promoure plans de mobilitat sostenible que integrin el conjunt d'actuacions que s'han de realitzar de manera coordinada i planificada des de diferents àmbits (automoció, urbanisme, plataformes de serveis multimodals, sector aeroespacial, etc.).

Urbanisme

92. Repensar els espais urbans posant les persones al centre i fent que el nostre territori sigui més amable amb les persones que hi vivim.
93. Reduir la massificació de persones a les ciutats i definir una política integral per combatre la segregació urbana.
94. Garantir la participació comunitària en la planificació urbana i endegar estratègies de cooperació dels interessos contraposats liderades des del sector públic.
95. Desenvolupar les mesures acordades en l'Agenda Urbana de Catalunya i desenvolupar el Pacte nacional per a la renovació urbana.
96. Impulsar una política de rehabilitació d'edificis i eficiència energètica.
97. Impulsar una política de patrimoni històric, amb especial atenció en el patrimoni industrial.
98. Incloure la visió de gènere en la planificació urbana i l'ordenació del territori amb vista a evitar la sensació de desprotecció en els desplaçaments de les treballadores en hores i/o zones poc transitades.

Combatre el despoblament rural

99. Promoure l'agricultura i la ramaderia de proximitat i impulsar la producció i el consum de productes de proximitat i de qualitat.
100. Fer un pla de xoc que inclogui el sector primari i el de transformació, així com els serveis orientats al consumidor (distribució majorista i minorista).
101. Garantir infraestructures físiques i tecnològiques (accés a Internet...) a tot el territori.
102. Fomentar l'associacionisme i el cooperativisme agrari per fer front als grans intermediaris i garantir rendes adequades al petit agricultor i als treballadors i treballadores del camp.
103. Promoure el desenvolupament de petites indústries de transformació agroalimentària.

IV. Per la igualtat de gènere i contra la discriminació d'opció o identitat sexual

Donar valor al treball de cura i a la corresponsabilitat

104. Visibilitzar els treballs de cura i aconseguir-ne el reconeixement social, tot acceptant la dependència física i emocional de les persones, un treball que actualment realitzen les dones, fonamentalment a la llar i al treball remunerat precari, amb l'aportació imprescindible de les dones migrants.
105. Sensibilitzar i formar, tant a través dels currículums formatius de l'ensenyament obligatori com de campanyes adreçades al conjunt de la societat, amb especial atenció als homes, en la vulnerabilitat i la dependència de totes les persones i en la necessitat de la participació i la corresponsabilitat de tothom en les cures i en la garantia de les necessitats bàsiques de totes les persones.
106. Promoure polítiques públiques i dotar-les de recursos que posin al centre la sostenibilitat de la vida:
 - a) Endegar polítiques públiques d'atenció social a la dependència i a la criança, garantint serveis públics de qualitat, equitatius i universals.
 - b) Revertir el conjunt de les polítiques públiques dirigides a l'atenció de les persones que suposin un atac als drets de ciutadania o provoquin un augment del treball domèstic familiar que realitzen les dones a costa de perdre drets laborals i augmentar la càrrega de treball.
 - c) Donar suport a les iniciatives comunitàries dirigides a la cura de les persones dependents i sense recursos.

Gestió del temps

107. Organitzar els temps socials i laborals de manera harmònica, posant al centre els temps dedicats a les cures i la corresponsabilitat, i situar-ho al Pacte nacional per a la reforma horària tenint present la negociació col·lectiva.
108. Complir l'Acord per a la reforma horària acordat en el marc del Consell de Relacions Laborals.
109. Reconèixer en totes les mesures de reforma horària les necessitats de temps per als desplaçaments i la mobilitat, i el seu impacte segons la classe i el gènere.

110. Impulsar pactes o plans municipals, amb la participació del conjunt d'agents socials i la ciutadania, que estructurin els temps en els diferents espais de relacions socials.

Plans d'igualtat contra la bretxa salarial i la violència masclista

111. Universalitzar els plans d'igualtat a totes les empreses.

112. Desenvolupar-los reglamentàriament per establir les matèries i els indicadors mínims que han de preveure per fer els diagnòstics i l'adopció de mesures.

- a) Control, per part de l'autoritat laboral, dels plans d'igualtat, comprovant el contingut mínim i la legitimació de les parts negociadores.
- b) Reducció del ventall màxim de les diferències salarials a les empreses.
- c) Control, per part de l'autoritat laboral, del registre retributiu a les empreses i extensió de l'auditoria retributiva a totes les empreses, com a mesura de transparència salarial i de foment de la reducció de la bretxa salarial de gènere.

113. Erradicar la violència masclista

- a) Incrementar la dotació pressupostària per a la prevenció i l'erradicació de la violència masclista.
- b) Disposar de protocols d'assetjament sexual i per raó de sexe obligatoris a totes les empreses (criteris de referència del Consell de Relacions Laborals de Catalunya).
- c) Incloure protocols a les empreses per protegir les dones que pateixen la violència masclista en l'àmbit de la parella o l'exparella.
- d) Reconèixer l'assetjament sexual i per raó de sexe com a accident de treball.
- e) Crear la figura del delegat o delegada d'igualtat a les empreses amb crèdit horari sindical.

Combatre les discriminacions per opció sexual i d'identitat de gènere

114. Impulsar polítiques públiques per combatre la discriminació laboral i social per opció sexual i d'identitat de gènere.

**Per la reconstrucció social i nacional de Catalunya
CCOO davant les eleccions al Parlament del 2021**

115. Desenvolupar campanyes de sensibilització sobre la diversitat sexual i la transmissió de valors de diversitat LGTBI.
116. Dotar de recursos suficients la Xarxa Pública de Serveis d'Atenció Integral LGTBI de Catalunya.

V. Pels serveis públics, els drets socials i una fiscalitat contra les desigualtats

Sistema de salut i sociosanitari

117. Reconstruir el sistema de salut català, enfortint-lo amb els recursos materials i humans necessaris, valorant i prestigiant les treballadores i treballadors que el fan possible, i garantint la seva participació i representació col·lectiva.
118. Enfortir el sistema d'atenció primària i donar-hi centralitat:
- a) Dotació d'instal·lacions adequades i de professionals suficients.
 - b) CUAP d'alta resolució a totes les poblacions de més de 30.000 habitants.
 - c) Reconeixement d'especialitats d'infermeria.
 - d) Dotació d'assistència pediàtrica.
 - e) Reforç de la figura del metge o metgessa de família.
 - f) Adequació i potenciació dels serveis en zones turístiques.
 - g) Millora de les ràtios pacient / temps de consulta i atenció.
119. Garantir la capacitat de provisió de material de protecció i subministraments bàsics, mitjançant una indústria pròpia de caràcter estratègic i de proximitat per garantir el temps de resposta en situacions d'emergència.
120. Reorganitzar el Servei Català de la Salut (CatSalut):
- a) Enfortir l'Institut Català de la Salut (ICS).
 - b) Absorbir gradualment en l'ICS el conjunt innumerable d'empreses, consorcis i fundacions (poc útils, opaques i generadores de despesa absolutament prescindible).
 - c) Revisar amb detall la política de concerts i de derivacions de serveis cap al sector privat. La salut no ha de ser mai un negoci.
121. Realitzar un pla d'inversió pública als hospitals públics per millorar les seves característiques reals de sectorització, per tenir espais disponibles amb possibilitat d'ampliació en cas de necessitat, disposar dels materials i farmàcia necessaris, i aconseguir redistribuir sectors per atenció a pacients/patologia.

122. Dotar els serveis de plantilles suficients, consolidar les persones contractades durant l'emergència i recuperar la situació prèvia al període de retallades. Tenim hospitals de diferents tipologies que cal dotar de protocol específic i recursos, especialment per a la recerca, que es demostra imprescindible per a l'avenç social i la lluita per la salut pública.
123. Construir centres socio-sanitaris de gestió pública directa enquadrats a l'ICS, que permetin donar resposta adequada a l'envelliment poblacional. Centres on la qualitat de servei, l'assistència i les condicions dignes de treball siguin centrals i prioritàries.
124. La participació ciutadana i de les organitzacions sindicals i socials més representatives és cabdal per fer efectiva i eficaç la reconstrucció del sistema. Cal impulsar consells municipals, d'hospital i de regió sanitària amb dotació d'informació permanent i de creació d'opinió, que ha de ser referenciada per a la gestió habitual i estratègica.

Dependència

125. Posar la gent gran al centre del sistema de salut, la qual cosa necessita una reforma integral que aposti per la gestió pública directa:
 - a) Consolidar les residències en l'àmbit sanitari.
 - b) Considerar la teleassistència com un dret a incloure a la cartera de serveis.
 - c) Crear i dotar pressupostàriament un institut català de la dependència que sigui el principal gestor, de manera directa, de les residències de gent gran a Catalunya.
126. Crear comitès d'ètica assistencial als centres i donar veu a les famílies i a les persones residents, des del respecte als seus drets ciutadans i la seva autonomia i voluntat.
127. Valorar socialment les treballadores i treballadors que atenen la gent gran com a persones amb drets de ciutadania, la qual cosa suposa que cal garantir salaris i condicions dignes, i la capacitat real de negociació col·lectiva, amb un marc de relacions laborals propi de Catalunya. Cal formació, qualificació, reconeixement i drets laborals.
128. Generar ocupació de qualitat en l'àmbit de l'assistència domiciliària. Dotar de recursos tècnics i econòmics, de capacitació i cotització a la Seguretat Social real les persones i les famílies cuidadores per evitar el biaix pervers de gènere i

perquè puguin cuidar la seva gent gran i conciliar vida laboral i vida personal ha de ser un repte assolible i dotat de recursos públics.

129. Respectar la decisió de les persones grans de continuar vivint a la seva llar o amb la seva família, dotar de recursos tècnics i econòmics aquesta decisió per part del sistema, formar i capacitar els o les referents familiars i establir clarament la seva prestació i la seva cotització a la Seguretat Social.
130. Possibilitar a la gent gran noves experiències, ja reals, d'habitatges compartits, assistits o en comunitats socials, que es conjugui amb una autonomia pròpia per gaudir de la vida creixent.

Lluita contra la pobresa i la desigualtat

131. Definir indicadors que donin a conèixer l'impacte real de la pobresa tant en homes com en dones i ajudin a definir objectius de polítiques de transformació social que lluitin contra la pobresa estructural, entre d'altres: conèixer la realitat de dones joves, dones soles grans, famílies monoparentals, dones migrants, grups de persones altament vulnerables, etc.
132. Redefinir les polítiques fiscals en clau de progrés, redistribució i equitat social, i vincular-les a l'assoliment de drets civils i de ciutadania.
133. Garantir l'aportació del 0,7 % a la cooperació per part de la Generalitat.
134. Fomentar propostes amb un nou llenguatge, més obert en relació amb la diversitat intercultural i des d'una òptica de gènere. Cal mirada interseccional.
135. Revisar la cartera de serveis socials i el model de serveis socials, i eliminar el copagament.
136. Garantir mecanismes que permetin l'accés a Internet, als equipaments tecnològics i al capital cultural que fa possible la connectivitat, entès com a nou dret que eviti la bretxa digital, que retroalimenta la bretxa social de partida i aprofundeix la segregació social.
137. Assegurar el dret a la garantia de subministraments bàsics a la llar: aigua, electricitat, gas, Internet i confort climàtic dintre del dret garantit a un habitatge digne.
138. Garantir el dret a mantenir l'habitatge a una temperatura adequada tot l'any, com un dret de ciutadania a disposar del subministrament i equipament necessari.

139. Fomentar les transferències en espècie no condicionades. Cupons / vals / targetes moneder per ser intercanviats per alimentació i béns bàsics (roba, sabates i equipament per a la llar).

Polítiques de famílies

140. Impulsar polítiques de suport a les famílies de tipologies variades, que prevegin, entre d'altres, transferències públiques en relació amb la renda per facilitar la conciliació real de la vida personal i la laboral, i eliminar, així, el biaix de gènere.

141. Promoure mesures socials per a l'atenció i el desenvolupament de persones, la conciliació familiar i/o laboral i la salut.

142. Dotar de recursos les àrees de serveis socials.

143. Agilitzar els processos d'atenció a les persones.

144. Facilitar ajudes econòmiques complementàries no condicionades per a la cura de criatures fins als tres anys.

145. Ampliar els serveis municipals: més escoles bressol. Les escoles bressol han de ser gratuïtes i tenir servei de menjador subvencionat.

146. Garantir la subvenció al 100 % del menjador escolar. Donar més recursos per garantir els esmorzars i els berenars.

147. Garantir a tots els menors de setze anys en risc de pobresa i exclusió social places i accés gratuït a casals d'estiu i de tarda, a classes extraescolars, a activitats esportives, etc.

148. Garantir l'assistència dental de caràcter públic.

149. Eliminar el copagament en medicaments i tractaments.

Polítiques inclusives

150. Garantir les cures de les persones dependents i de la gent gran des de l'Administració pública i treure càrregues a les famílies amb dificultats per gestionar-les.

151. Dotar de recursos la Llei de promoció i autonomia de les persones amb dependència perquè aquesta es pugui desenvolupar.

152. Augmentar les residències i els centres de dia públics.
153. Ampliar l'ocupació pública en el sector de les cures.
154. Professionalitzar el treball de cura i dignificar les seves condicions laborals.
155. Implementar mecanismes de gestió directa de la cura (a domicili), per tal de garantir una cura de qualitat i, al mateix temps, unes condicions de treball dignes, com és el cas del xec servei.

Integració i drets civils i de ciutadania

156. Fer efectiu el dret a l'empadronament (és l'accés principal als serveis socials, a l'educació i a la sanitat) i garantir-ne la materialització a tots els municipis de Catalunya (potenciar una normativa obligatòria).
157. Garantir l'accés al permís de residència i de treball per a les treballadores i treballadors estrangers i per als menors no acompanyats extutelats.
158. Eliminar els costos per a l'homologació i l'equiparació de títols estrangers.
159. Garantir l'accés a la formació professional. Oferir beques de formació per a dones i joves en situació de vulnerabilitat (prestació econòmica més formació subvencionada).
160. Promoure l'autonomia de la inserció laboral de les persones amb discapacitat.
161. Reactivar els treballs del Pacte nacional pels drets de les persones amb discapacitat, integrar els sindicats més representatius al Consell de la Discapacitat, fer un compliment estricte de la legislació per part de les empreses i l'Administració, i perseguir el frau.

Polítiques migratòries

162. Establir un pla de xoc per fer front al col·lapse en els procediments d'estrangeria i d'asil, a fi de descongestionar les oficines d'estrangeria, que prevegi, entre d'altres:
 - a) Prorrogar automàticament les renovacions d'autoritzacions de residència i de treball.
 - b) Aprovar totes les autoritzacions en tràmit en aquests moments.

- c) Regularitzar de manera urgent i extraordinària les persones sense autorització administrativa.

163. Agilitzar la resolució de tots els expedients de sol·licitud de nacionalitat pendents.

164. Dotar del personal necessari les oficines d'estrangeria i les comissaries de policia per agilitzar la resolució dels tràmits d'estrangeria.

165. Impulsar la reforma de la llei d'estrangeria i la legislació d'asil i refugi que:

- a) Potenciï els aspectes garantistes i d'inserció social i laboral per sobre dels de control de fluxos i de fronteres.
- b) Flexibilitzi els requisits d'accés.
- c) Faciliti el manteniment de la regularitat administrativa.

Inserció laboral

166. Regular els sectors precaris i equiparar els drets de tots els treballadors i treballadores estrangers, especialment en el cas de les treballadores de la llar i les cures.

- a) Eliminar el sistema especial de treballadores de la llar.
- b) Ratificar el Conveni 189 de l'OIT.
- c) Proposar xecs servei de caràcter públic per millorar la contractació.
- d) Fer aflorar l'economia submergida del treball de la llar i garantir el dret a l'atur, la prevenció de riscos...

167. Formar en drets laborals i promoure l'organització sindical dels treballadors i treballadores estrangers, especialment en aquells sectors més desregulats (*riders*, treballadores de la llar, falsos autònoms...).

168. Establir acords de gestió de la diversitat i no discriminació als centres de treball.

169. Agilitzar els processos d'homologació de les titulacions acadèmiques i de certificació professional per millorar la capacitat d'inserció laboral dels treballadors i treballadores estrangers.

Habitatge, dret social bàsic de ciutadania

170. Garantir el dret a l'habitatge per part dels poders públics, entès com a necessitat bàsica per al sosteniment i la reproducció de la vida. Cal assegurar a totes i tots l'accés i la preservació d'un habitatge digne per residir-hi.
171. Ampliar exponencialment el parc d'habitatge públic. Per això proposem un nou pacte nacional per a l'habitatge que:
- a) Impulsi polítiques públiques d'habitatge reguladores del mercat.
 - b) Prevegi com a eix preferencial el dret a un habitatge digne per a tothom.
 - c) Promogui accions per evitar l'especulació financera.
 - d) Defineixi clarament la funció social del dret a disposar d'un habitatge per viure dignament per sobre del dret a acumular propietats i obtenir rendes abusives d'aquestes.
172. Intervenir en el mercat de lloguer per evitar abusos:
- a) Fer una regulació pública dels preus del lloguer.
 - b) Oferir ajudes per a les persones en vulnerabilitat social acreditada, en casos, sobrevinguda per aquesta crisi.
 - c) Estandarditzar ajuts al lloguer per als col·lectius de persones amb rendes baixes o en risc d'exclusió social.
 - d) Reformar en profunditat la Llei d'arrendaments urbans o promoure una llei catalana que es fonamenti en la cocreació social i sindical, i en la participació ciutadana.
173. Establir ajuts per al lloguer a les famílies i a les persones soles. L'esforç per pagar el lloguer no ha de superar el 30 % dels seus ingressos totals.
174. Establir ajuts a la rehabilitació d'habitatges per a col·lectius de persones amb rendes baixes, fent especial esment de la gent gran amb rendes familiars disponibles inferiors a dues vegades l'SMI.
175. Constituir un espai de participació en el disseny, la gestió i el seguiment de la política d'habitatge amb presència de les entitats veïnals i socials sense ànim de lucre i dels sindicats més representatius.

Garantia de rendes contra la precarietat i la pobresa (rendes garantides, ingrés mínim vital)

176. Assegurar que qualsevol persona pugui arribar al mínim vital referenciat en el salari mínim i no en índexs com l'IPREM i l'IRSC, actualment absolutament desfasats per la seva congelació durant anys.
177. Actualitzar l'IPREM i l'IRSC en igual mesura que els augments percentuals de l'IPC anuals, a fi de recuperar el decalatge que s'ha produït.
178. Millorar els mecanismes de cobertura de la renda garantida de ciutadania, tot aprofitant la coordinació i la possibilitat de compassar-la amb l'ingrés mínim vital, per donar resposta a les persones en situació d'atur que no tinguin garantida la protecció, així com per a aquells col·lectius amb treballs intermitents o parcials i amb situació vulnerable.
179. Revertir i harmonitzar a l'alça el sistema actual en el qual les prestacions assistencials s'emmirallen en el llindar de la pobresa severa i les contributives ho fan en el de la pobresa.
180. Actualitzar la graella d'indicadors socials en el marc del Pilar Social Europeu, per tal de facilitar una monitorització immediata i a temps real de la desigualtat i de la cohesió a Catalunya, que permeti una avaluació i una millora permanent dels mecanismes i dels recursos assistencials.
181. Implementar mesures específiques per a infants i joves amb impacte de gènere per garantir l'equitat en l'accés als serveis del benestar (educació, sanitat, habitatge...) i en la garantia de serveis i subministraments bàsics (també pel que fa a les TIC).
182. Dotar de prestacions socials de qualitat les persones grans, especialment, les rendes baixes i amb incidència especial en les dones grans.
183. Recuperar el caràcter contributiu de les prestacions i limitar les que són assistencials a casos molt específics.

Justícia fiscal i reforma fiscal

184. Elaborar, de manera urgent i a curt termini, un pla fiscal extraordinari que garanteixi tant la justícia social com les necessitats d'inversió que necessitarà la represa de l'activitat productiva.
185. Incrementar de manera efectiva l'impost sobre patrimoni i harmonitzar-lo entre les diferents comunitats autònomes per garantir la contribució de les grans fortunes.

186. Incrementar els tipus impositius de les rendes més elevades i de les rendes del capital, per tal d'augmentar la progressivitat en l'estructura de l'IRPF.
187. Garantir que les grans corporacions i les entitats financeres no tributin en l'impost de societats per sota del 15 % i del 18 %, i suprimir els beneficis fiscals que no tinguin una finalitat social o ambiental.
188. Recuperar, en el cas de Catalunya, la recaptació en l'impost de successions anterior a les retallades successives.
189. Incloure mecanismes d'harmonització fiscal que posin fi a l'escandalós dúmping que es produeix a algunes comunitats autònomes.
190. Introduir mecanismes de control que evitin l'elusió fiscal per part de les grans fortunes a través de les SICAV (i les SOCIMI).
191. Augmentar els recursos i reforçar la cooperació entre l'Agència Tributària Estatal, l'Administració Tributària de Catalunya i les administracions tributàries de les comunitats autònomes per millorar l'eficàcia en la lluita contra el frau i l'economia submergida.
192. Combatre la fuga de capitals, el frau fiscal i el blanqueig de diners perpetrats mitjançant els paradisos fiscals.
193. Dur a terme, a mitjà termini, una reforma fiscal que permeti incrementar els ingressos i sostenir uns serveis públics forts i de qualitat:
 - a) Que pagui més qui més té i més guanya, que s'equiparin les rendes del treball a les del capital i que es lluiti de manera eficaç contra el frau fiscal i l'economia submergida.
 - a) Que s'harmonitzin figures i tipus amb la Unió Europea i que es faci una equiparació en pressió fiscal.

VI. Per l'educació, la cultura i l'esport

Millora del sistema educatiu

194. Dur a terme un pla de xoc contra l'abandonament escolar:

- a) Fer orientació d'accés universal i per a tothom i al llarg de tot el recorregut educatiu i formatiu i al llarg de la vida (finestra única al territori).
- b) Fer orientació individual educativa i professional en els moments de les transicions educatives.
- c) Reforçar camins alternatius d'aprenentatge, amb programes i centres de noves oportunitats educatives, amb oferta suficient, d'alta qualitat i amb connexió als centres educatius i de formació per no deixar cap jove enrere.

195. Impulsar mesures del Pacte contra la segregació escolar:

- a) Incrementar progressivament els pressupostos d'educació. La LEC preveu dedicar el 6 % al finançament públic de l'educació, una taxa que es troba molt lluny de l'actual.
- b) Fer una avaluació anual dels nivells de segregació i de l'impacte de les mesures.

196. Atendre els centres socialment desfavorits i en funció del seu grau de complexitat social.

197. Impulsar polítiques actives coordinades i intersectorials per fer acompanyament als infants i als joves d'entorns més vulnerables i amb risc d'exclusió social: oferir suport a les famílies, coordinar-se amb els serveis de salut i socials, donar suport al temps educatiu comunitari...

198. Enfortir els ecosistemes educatius territorials. Treballar amb coordinació i en xarxa entre les iniciatives diferents i les propostes socioeducatives del territori i amb connexió amb els centres educatius (plans educatius d'entorn) en clau d'equitat i de cohesió social (infants, joves i adults, treball educatiu amb les famílies, acompanyament a les transicions educatives i formatives...).

199. Proporcionar recursos suficients per a l'educació inclusiva amb garanties perquè tot l'alumnat pugui aprendre a l'aula i accedir als diversos serveis escolars (menjador, activitats complementàries, etc.) en condicions d'igualtat als centres ordinaris. Dotar de personal sanitari. Incrementar les plantilles dels serveis

educatiu. Reduir les ràtios. Fer una internalització dels professionals d'atenció i de suport educatiu.

200. Promoure polítiques públiques per a l'educació digital que prevegin mesures contra la bretxa digital (equips, accés universal, inclusió, ús creatiu i crític, treball en xarxa, comunitats d'aprenentatge, tutories individuals, context familiar, alumnat amb necessitats especials...). Formar el professorat per fer-lo competent digitalment en entorns i en processos d'aprenentatge a l'aula i no presencial.
201. Oferir el menjador universal i gratuït, garantint espais de socialització equitatius per a tot l'alumnat, sense reduir els llocs de treball, amb l'obertura dels centres a altres activitats que afavoreixin la socialització i la compensació de les desigualtats educatives. Fer una internalització dels professionals del temps del migdia.
202. Garantir l'accés a l'FP inclusiva i d'alta qualitat. Incrementar significativament l'oferta d'FP, amb un important dèficit crònic d'oferta pública, tot encaixant les necessitats dels serveis i de producció dels territoris. Reduir ràtios i incrementar desdoblaments. Planificar l'oferta amb consens i diàleg social.
203. Potenciar l'oferta formativa pública a distància de l'Institut Obert de Catalunya (IOC).
204. Eliminar taxes a l'FP de grau superior.
205. Oferir beques de mobilitat per als col·lectius vulnerables (l'alumnat es desplaça diàriament a altres municipis).
206. Impulsar programes d'FP de mobilitat internacional i de regulació de la formació als centres de treball (FCT) per evitar usos fraudulents i la substitució de llocs de treball.
207. Promoure mesures excepcionals per garantir l'adquisició de les competències de les promocions d'alumnat amb COVID-19.

Universitats

208. Oferir plans de regularització i d'estabilització de les plantilles de PDI i de PAS.
209. Eliminar la taxa de reposició a les universitats.
210. Mantenir els programes de recerca, tant els que han de finalitzar com els nous que hi ha previstos.
211. Prorrogar el quart any de tots els contractes de personal investigador en formació.

- 212. Contractar el personal necessari per assegurar que s'arriba a tot l'estudiantat.
- 213. Promoure un programa per regularitzar i estabilitzar la plantilla docent, un cop finalitzada la durada del Programa Serra Húnter (2016-2020).
- 214. Contingències per al teletreball. Dotar dels recursos tecnològics necessaris el personal i els estudiants.

Apostar per la cultura i l'esport com a dret de ciutadania

- 215. Desenvolupar la cultura democràtica com el dret de les persones a formar-se, informar-se i gaudir del patrimoni cultural.
- 216. Garantir l'accés a la cultura i el dret a participar en la vida cultural, tant pel que fa al gaudi d'activitats culturals, com a espectador, com amb la potenciació d'espais de creació als barris i als pobles.
- 217. Impulsar la centralitat del treball, de la cultura del treball, com a factor de progrés i cohesió social per al reconeixement i la visibilització d'una identitat col·lectiva i solidària.
- 218. Reforçar les polítiques públiques de memòria democràtica per potenciar la dimensió col·lectiva, solidària i democràtica de les relacions socials.
- 219. Reforçar les matèries artístiques en totes les etapes educatives per desenvolupar la creativitat i el pensament crític.
- 220. Reconstruir la relació entre cultura i educació obligatòria i l'accés a la producció cultural i a l'esport.
- 221. Promoure una cultura basada en els valors d'igualtat, autonomia personal i fraternitat. Impulsar valors col·lectius i solidaris. Oferir una relació equilibrada entre producció i reproducció que promogui les relacions socials en les relacions mercantils.
- 222. Promoure el gust per la lectura, la música i les arts en general.
- 223. Promoure la pràctica esportiva per a tothom com a benefici per a la salut, el benestar emocional i el desenvolupament integral de les persones.
- 224. Incrementar la despesa en els pressupostos de la Generalitat i de l'Estat en el sector cultural i en l'esport.
- 225. Regularitzar els drets laborals, la protecció social i els salaris dels professionals del sector per posar fi a la precarietat laboral.

- 226. Descentralitzar les activitats culturals i esportives, i acostar-la als barris.
- 227. Promoure la cultura i l'esport participatius i inclusius i no elitistes ni endogàmics.
- 228. Impulsar polítiques culturals i esportives no centrades en els grans equipaments, sinó en la promoció de la participació de la ciutadania integrant totes les diversitats.
- 229. Repensar l'esport de base amb el conjunt del sector per garantir l'accessibilitat, la inclusió social i la diversitat.
- 230. Visibilitzar el paper de les dones en la creació artística.
- 231. Donar suport a l'esport femení a tots els nivells.
- 232. Promoure un model de gestió pública dels grans centres culturals públics.
- 233. Impulsar el sector creatiu.
- 234. Obrir un marc de diàleg social amb els diferents sectors per a un treball amb drets.

VII. Per un país cohesionat en el diàleg, la llibertat i la democràcia

235. Reforçar les institucions i la política parlamentària per recuperar grans consensos a favor de més i millor autogovern.
236. Construir els consensos per restablir la normalitat política, que necessàriament requereix la llibertat de tots els líders polítics i socials empresonats.
237. Reforçar les vies de negociació política amb l'Estat per avançar en els acords que millorin la capacitat financera i competencial de les administracions catalanes.
238. Vertebrar les competències i la cooperació, amb respecte pels criteris de proximitat de cada àmbit de l'Administració —local, comarcal, autonòmica, estatal, europea i mundial.
239. Potenciar la capacitat de govern en l'àmbit local, en especial on les polítiques de proximitat actuen amb major eficiència en la millora de les condicions de vida de les persones i, al mateix temps, afavoreixen la participació democràtica de la ciutadania.
240. Establir instruments de governança compartida entre administracions i incorporar mecanismes de control social.
241. Dotar la ciutadania d'espais estables de participació més enllà dels processos electorals.
242. Elaborar una nova llei catalana de memòria democràtica que inclogui com a principi rector el dret al coneixement de la memòria democràtica com un instrument propi de les polítiques públiques. Per contribuir a la preservació, al coneixement i a la difusió del patrimoni ètic i polític construït a partir de les lluites per la conquesta dels drets i les llibertats democràtiques, cal reconèixer la memòria obrera i el seu paper central en el canvi polític i en el trànsit de la dictadura cap a la democràcia.
243. Reconèixer com a represaliades i víctimes de la violència de la dictadura totes aquelles persones que van patir danys, personals o morals, individualment o de manera col·lectiva, incloent-hi lesions físiques o mentals, privacions de béns, pèrdues financeres o menyscabament substancial dels seus drets fonamentals i de les seves llibertats públiques en el període de la Guerra Civil, la dictadura franquista i la Transició, incloses les persones acomiadades de les empreses per la sindicació o per participar en vagues.

244. Crear una comissió tècnica o un mecanisme extrajudicial que s'encarregui de facilitar i promoure la justícia, la veritat i el reconeixement públic, i el rescabament dels crims de lesa humanitat comesos durant la dictadura franquista.
245. Revisar el marc legal actual sobre la regulació d'accés als fons documentals dels arxius públics. Ordenació, accés i traspàs a la Generalitat de l'arxiu del Govern Civil.
246. Elaborar un pla d'actuació sobre la retirada de la simbologia franquista a l'espai públic que vagi acompanyat dels mecanismes necessaris que en garanteixin el compliment efectiu.
247. Establir polítiques públiques de promoció de la interculturalitat, basada en la premissa de la igualtat i l'equitat, el coneixement i el reconeixement de la diversitat, i la interacció positiva entre la ciutadania.
248. Adoptar polítiques i actuacions per lluitar contra el racisme i la xenofòbia, amb la implicació de la societat civil organitzada.
249. Promoure un marc de debat del món de la comunicació, les institucions públiques i els representants dels treballadors i treballadores dels mitjans de comunicació públics per avaluar el compliment de la funció de servei públic pel que fa al rigor informatiu i al respecte a la pluralitat i a la independència de qualsevol poder o grup d'interès. Promoure un codi ètic reforçat.
250. Impulsar un pla d'acció específic, amb participació de la Inspecció de Treball, per combatre la contractació fraudulenta i el control de les pràctiques laborals en empreses periodístiques.
251. Promoure els canvis normatius que permetin garantir la protecció social per a *freelancers*, periodistes a la peça i falsos autònoms.
252. Regular les agències de *checking network*.
253. Reforçar els mitjans de comunicació públics perquè esdevinguin referència de qualitat i de servei a la ciutadania, garantint tant la millora dels pressupostos com el control social. Donar suport als mitjans de comunicació locals com a base d'informació real i suport a la democràcia.
254. Elaborar una llei electoral catalana que posi fi a la provisionalitat de la llei electoral vigent des del 1977. Prohibir la participació en les eleccions de partits polítics amb condemnes per finançament il·legal.

255. Impulsar un compromís ètic dels partits polítics, de signatura obligatòria per als òrgans de direcció i per als candidats i candidates que vulguin concórrer a les eleccions. Demanar la dimissió obligatòria de les persones condemnades per corrupció.